

SPLOŠNA MATURA IZ UMETNOSTNE ZGODOVINE V LETU 2010

Poročilo DPK SM za umetnostno zgodovino

VSEBINA

Uvod

1 Splošni podatki

- 1.1 Termin izvedbe
- 1.2 Struktura kandidatov
- 1.3 Potek zunanjega ocenjevanja

2 Statistični prikaz rezultatov

- 2.1 Porazdelitev dosežkov po točkah
- 2.2 Meje za oceno
- 2.4 Primerjalni grafi
 - 2.4.1 Kandidati splošnih gimnazij
 - 2.4.2 Kandidati strokovnih gimnazij
 - 2.4.3 Maturitetni tečaj in odrasli
 - 2.4.4 Poklicna matura
 - 2.4.5 Ostali (popravni)

3 Vsebinska analiza izstopajočih nalog in vprašanj

- 3.1 Analiza uspeha po posameznih delih izpita
 - 3.1.1 Izpitna pola 1 (pisni izpit)
 - 3.1.2 Seminarska naloga
 - 3.1.3 Ustni izpit
 - 3.1.4 Sestava nalog
- 3.2 Mnenje ocenjevalcev

4 Ugovori kandidatov na oceno

5 Komentar

6 Sklepne ugotovitve

Avtorji:

mag. Bernarda Podlipnik, glavna ocenjevalka za umetnostno zgodovino
dr. Nadja Zgonik, predsednica DPK SM za umetnostno zgodovino
Poročilo je potrdila DPK SM za umetnostno zgodovino na svoji seji.
Ljubljana, november 2010

Uvod

Državna predmetna komisija za splošno matura (DPK SM) za umetnostno zgodovino meni, da je splošna matura iz umetnostne zgodovine v letu 2010 uspela, saj ni bilo nobenih zapletov glede priprave izpitnega gradiva, izvedbe izpita in ocenjevanja izdelkov. Tako kot lani je k temu uspehu verjetno prispevala tudi sprememba točkovanja pisnega izpita, saj je večja razčlenitev točk omogočila preglednejšo taksonomsko vrednotenje vprašanj in večjo objektivnost ocenjevanja.

1 Splošni podatki

1.1 Termin izvedbe

V šolskem letu 2009/2010 (v spomladanskem roku) je pisni izpit iz umetnostne zgodovine potekal v ponedeljek, 7. 6. 2010; ustni izpiti so potekali v mesecu juniju, medtem ko so seminarske naloge kandidati* morali oddati do 23. aprila.

1.2 Struktura kandidatov

Letos se je k opravljanju izpita splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem roku prijavilo 413 kandidatov. Večino so predstavljali kandidati splošnih (263) in strokovnih gimnazij (102), nekaj jih je maturo ponavljalo (17) ali pa so se prijavili preko maturitetnega tečaja (13) oziroma so umetnostno zgodovino opravljali kot dodatni izpit ob poklicni maturi (18).

Preglednica 1: Število kandidatov.

Skupaj gimnazije	Splošne gimnazije	Strokovne gimnazije	Mat. tečaj in odrasli	Poklicna matura	Ponavljavci na maturi
365	263	102	13	18	17

Vir: Državni izpitni center, 2010.

1.3 Potek zunanjega ocenjevanja

Glavna ocenjevalka je ob pomoči članov DPK SM za umetnostno zgodovino izvedla moderacijo izpitnega gradiva. Moderacija in razdeljevanje izpitnega gradiva sta bila opravljena 9. 6. 2010, sprejeti so bili tudi nekateri dogovori v prid enotnosti ocenjevanja izpitne pole.

Oceniti je bilo treba 413 izpitnih pol, in sicer vsako izpitno polo dvakrat. Izpitne pole je ocenjevalo 9 zunanjih ocenjevalcev, ki so nato izpitne pole zamenjali za drugo ocenjevanje. Pripomb na delo ocenjevalcev ni bilo, kar je razvidno tudi iz tega, da tretje ocenjevanje ni bilo potrebno in da je bilo zelo malo ugovorov – vsega skupaj je na oceno iz umetnostne zgodovine v spomladanskem roku ugovarjalo 7 kandidatov.

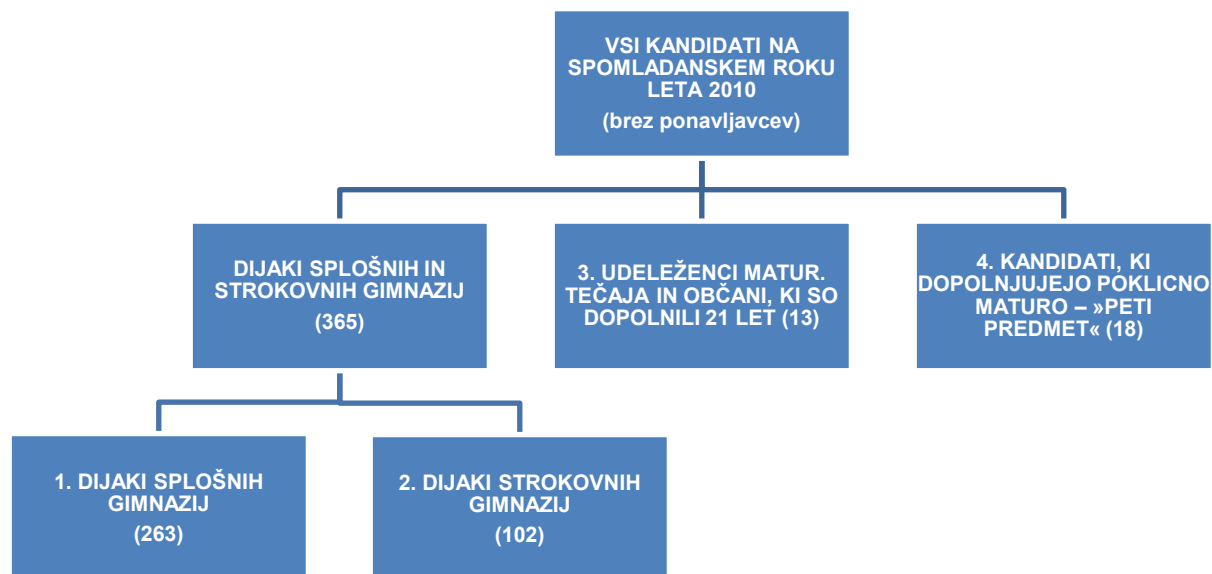
2 Statistični prikaz rezultatov

2.1 Porazdelitev dosežkov po točkah

Kandidate, ki so opravljali splošno maturo iz umetnostne zgodovine v spomladanskem roku leta 2010, lahko glede na njihovo predpripravo na izpit splošne mature razvrstimo v skupine, kakor je prikazano na sliki 1.

* V poročilu uporabljeni samostalniki moškega spola, ki se pomensko in smiselno vežejo na splošna, skupna poimenovanja (npr. kandidat, ocenjevalec), veljajo tako za osebe ženskega kot moškega spola.

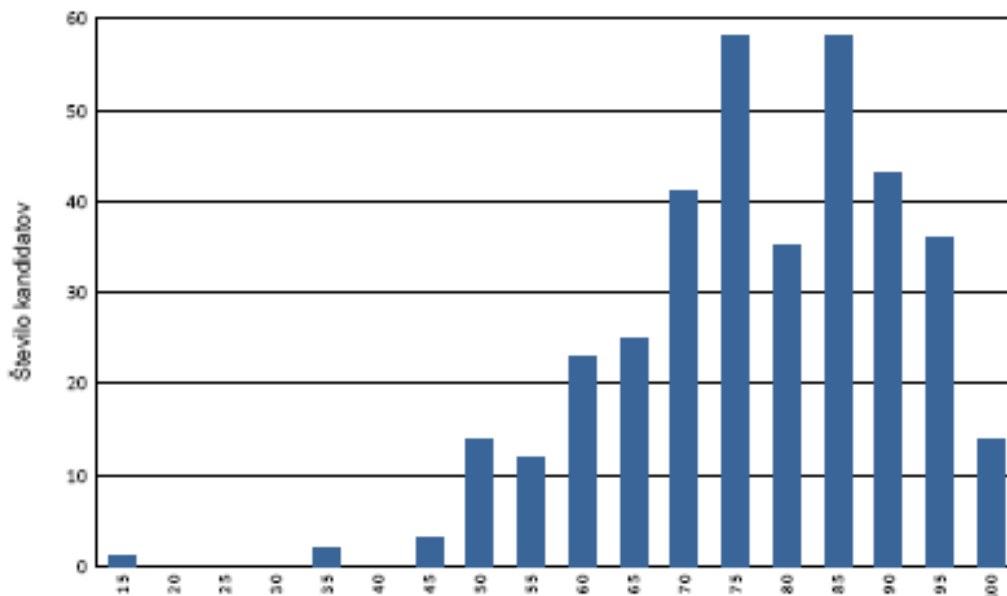
Slika 1: Struktura kandidatov.



Vir: Državni izpitni center, 2010.

Statistika uspeha je predstavljena tako, da je najprej naveden uspeh kandidatov, ki so prvič opravljali maturo (teh je bilo na spomladanskem roku 365), nato sledijo podatki za vsako od petih skupin kandidatov.

Slika 2: Porazdelitev kandidatov po doseženih točkah.



Vir: Državni izpitni center, 2010.

Kandidati, ki so prvič opravljali maturo: 365

Povprečno število doseženih točk: 75,30

Povprečno število doseženih točk – splošne gimnazije: 76,55 točk

Povprečno število doseženih točk – strokovne gimnazije: 72,08 točk

Povprečno število doseženih točk – mat. tečaj in odrasli: 45,96 točk

Povprečno število doseženih točk – poklicna matura: 40,20 točk

Povprečno število doseženih točk – ponavljavci na maturi: 49,12 točk

2.2 Meje za oceno

Na podlagi rezultatov izpita splošne mature iz umetnostne zgodovine v spomladanskem roku 2010 smo določili naslednje meje med ocenami (ohranjene zadnja štiri leta):

ocena zadostno (2): 50 % točk

ocena dobro (3): 62 % točk

ocena prav dobro (4): 74 % točk

ocena odlično (5): 87 % točk

Preglednica 2: Primerjava mej za ocene s preteklim letom.

Ocene	5	4	3	2
2010	87 %	74 %	62 %	50 %
2009	87 %	74 %	62 %	50 %

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Splošni podatki o uspehu

V preglednici 3 so predstavljeni rezultati spomladanskega roka splošne mature po posameznih skupinah kandidatov, in sicer glede na povprečno število točk in povprečno oceno; prikazan je tudi delež kandidatov, ki so dosegli odlično in nezadostno oceno.

Preglednica 3: Uspeh kandidatov.

	Skupaj gimnazije	Splošne gimnazije	Strok. gimnazije	Matur. tečaj in občani	Poklicna matura	Ponavljali maturo
Število	365	263	102	13	18	17
Povprečno število točk	75,30	76,55	72,08	45,96	40,20	49,12
Povprečna ocena	3,63	3,73	3,36	2,00	1,50	1,82
% odličnih ocen	23,84	27,38	14,71	0,00	0,00	0,00
% nezadostnih ocen	3,299	2,28	5,88	30,77	66,67	47,06

Vir: Državni izpitni center, 2010.

2.4 Primerjalni grafi

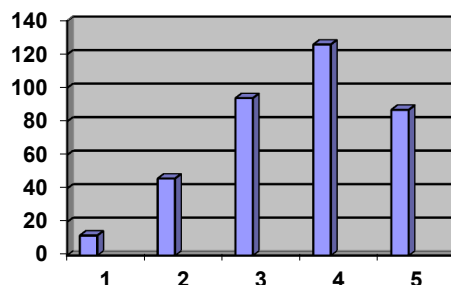
Na podlagi postavljenih mej med ocenami, ki jih je določila DPK SM za umetnostno zgodovino, smo dobili porazdelitev kandidatov po ocenah, kakor je prikazano v preglednici 4. Sledijo primerjalni grafi rezultatov posameznih skupin kandidatov.

Preglednica 4: Porazdelitev kandidatov (na gimnazijah) po ocenah.

Ocena	Število kandidatov	%
1	12	3,29
2	46	12,60
3	94	25,75
4	126	34,52
5	87	23,84

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Slika 3: Porazdelitev kandidatov (na gimnazijah) po ocenah.



2.4.1 Kandidati splošnih gimnazij

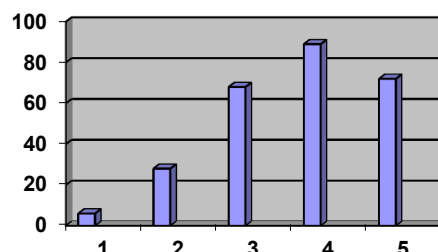
Opravljalo izpit iz umetnostne zgodovine: 263
Povprečno število doseženih točk: 76,55
Povprečna ocena: 3,73

Preglednica 5: Porazdelitev ocen kandidatov s splošnih gimnazij po ocenah.

Ocena	Število kandidatov	%
1	6	2,28
2	28	10,65
3	68	25,86
4	89	33,84
5	72	27,38

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Slika 4: Porazdelitev kandidatov s splošnih gimnazij po ocenah.



2.4.2 Kandidati strokovnih gimnazij

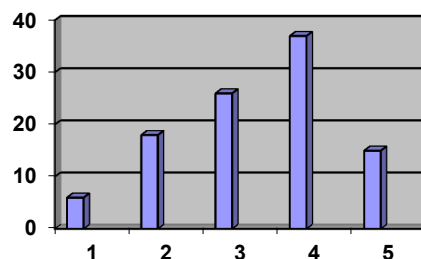
Opravljalo izpit iz umetnostne zgodovine: 102
Povprečno število doseženih točk: 72,08
Povprečna ocena: 3,36

Preglednica 6: Porazdelitev ocen kandidatov s strokovnih gimnazij po ocenah.

Ocena	Število kandidatov	%
1	6	5,88
2	18	17,65
3	26	25,49
4	37	36,27
5	15	14,71

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Slika 5: Porazdelitev ocen kandidatov s strokovnih gimnazij po ocenah.



2.4.3 Maturitetni tečaj in odrasli

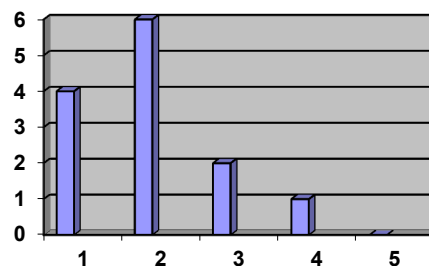
Opravljalo izpit iz umetnostne zgodovine: 13
Povprečno število doseženih točk: 45,96
Povprečna ocena: 2,00

Preglednica 7: Porazdelitev ocen kandidatov maturitetnega tečaja in odrasli.

Ocena	Število kandidatov	%
1	4	30,77
2	6	46,15
3	2	15,38
4	1	7,69
5	0	0

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Slika 6: Porazdelitev ocen kandidatov maturitetnega tečaja in odrasli.



2.4.4 Poklicna matura

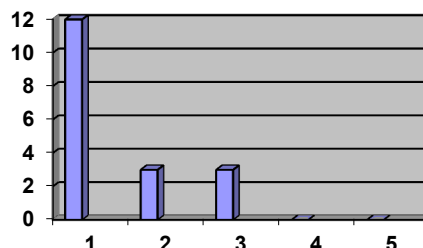
Opravljalo izpit iz umetnostne zgodovine: 18
Povprečno število doseženih točk: 40,20
Povprečna ocena: 1,50

Preglednica 8: Porazdelitev ocen kandidatov poklicne mature.

Ocena	Število kandidatov	%
1	12	66,67
2	3	16,67
3	3	16,67
4	0	0
5	0	0

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Slika 7: Porazdelitev ocen kandidatov poklicne mature.



2.4.5 Ostali (popravni)

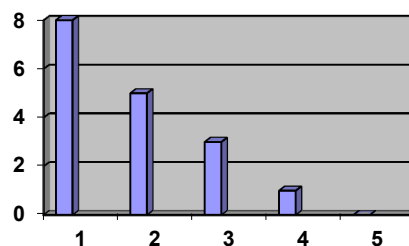
Opravljalo izpit iz umetnostne zgodovine: 17
Povprečno število doseženih točk: 49,12
Povprečna ocena: 1,82

Preglednica 9: Porazdelitev ocen vseh ostalih kandidatov.

Ocena	Število kandidatov	%
1	8	47,06
2	5	29,41
3	3	17,65
4	1	5,88
5	0	0,00

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Slika 8: Porazdelitev ocen vseh ostalih kandidatov.



3 Vsebinska analiza izstopajočih nalog in vprašanj

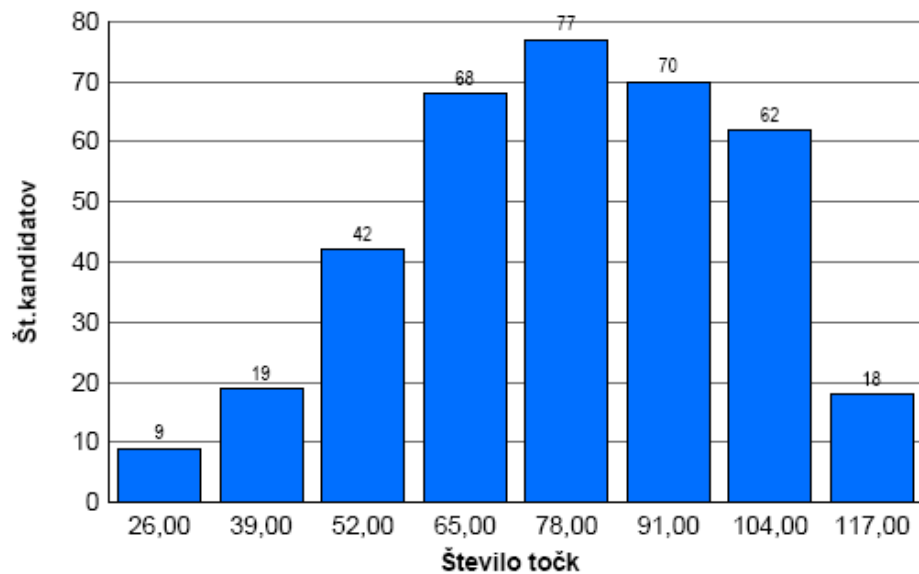
3.1 Analiza uspeha po posameznih delih izpita

Pri analizi posameznih delov izpita so upoštevani rezultati t. i. vzorca (kandidati, ki so prvič opravljali matura – brez maturitetnega tečaja, odraslih in poklicne mature – takih je bilo v spomladanskem roku 365).

3.1.1 Izpitna pola 1 (pisni izpit)

Možne točke: 126
Vrednost pole: 60 %
Povprečno štev. točk: 83,78

Slika 9: Razporeditev kandidatov po doseženih točkah.



Vir: Državni izpitni center, 2010.

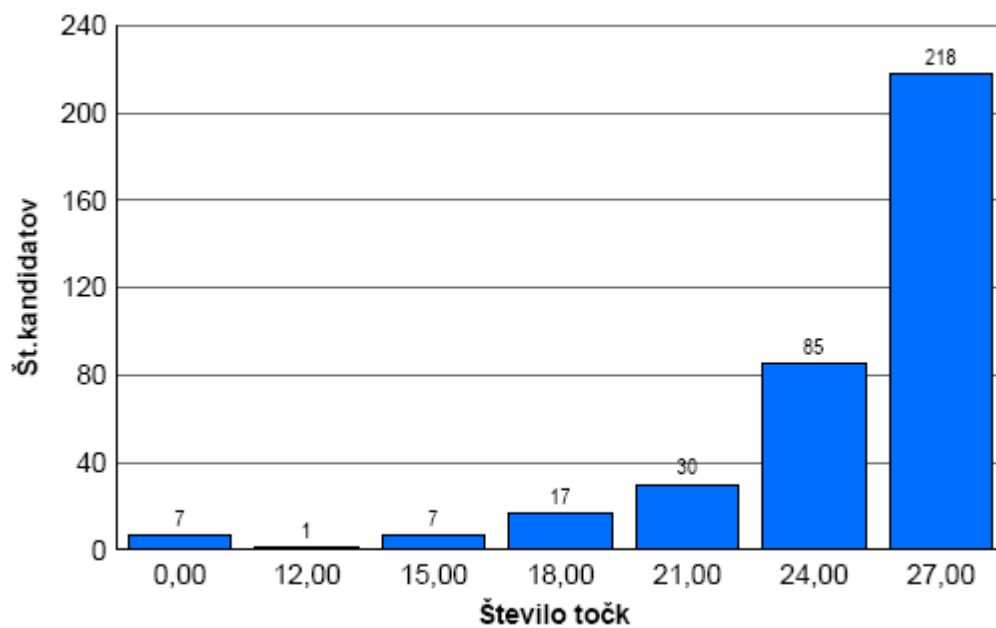
3.1.2 Seminarska naloga

Možne točke: 28

Vrednost pole: 10 %

Povprečno štev. točk: 25,59

Slika 10: Razporeditev kandidatov po doseženih točkah.



Vir: Državni izpitni center, 2010.

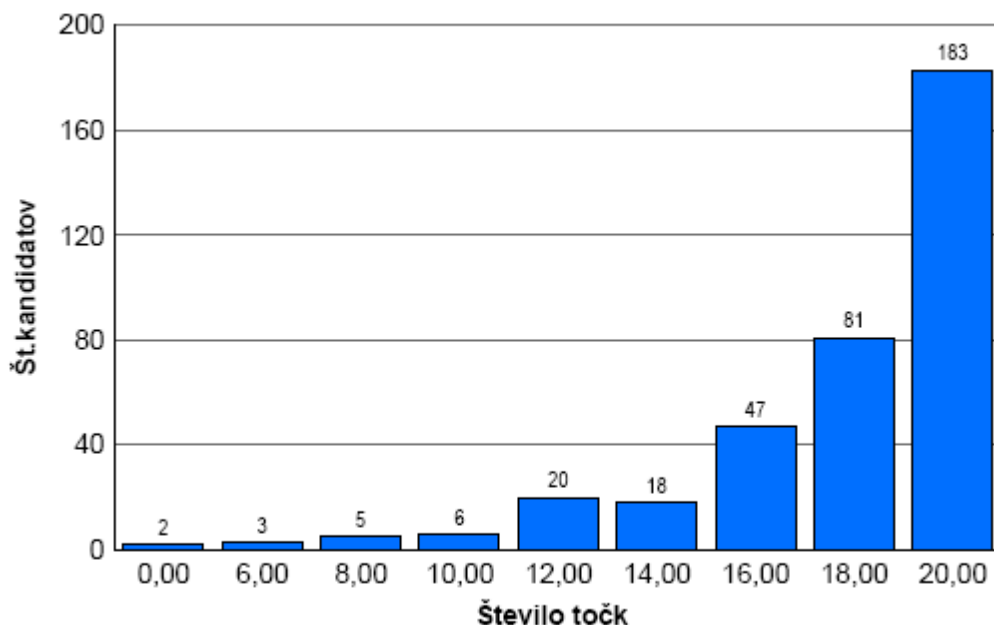
3.1.3 Ustni izpit

Možne točke: 21

Vrednost pole: 30 %

Povprečno štev. točk: 18,38

Slika 11: Razporeditev kandidatov po doseženih točkah.



Vir: Državni izpitni center, 2010.

3.1.4 Sestava nalog

Pri pisnem izpitu kandidati med devetimi nalogami izberejo sedem nalog (vse so točkovane s po 18 točkami), ki se ocenijo. Preglednica 10 kaže, koliko kandidatov (med vsemi gimnazijci, torej 365) se je v letošnjem spomladanskem roku splošne mature odločilo za posamezne naloge in kako uspešni so bili pri reševanju.

Preglednica 10: Uspeh kandidatov pri izbranih nalogah.

Naloga	Štev. kandidatov	Možne točke	Povprečno štev. točk
1. naloga	322	18	11,86
2. naloga	332	18	12,84
3. naloga	210	18	11,67
4. naloga	245	18	11,03
5. naloga	357	18	13,31
6. naloga	333	18	12,41
7. naloga	346	18	11,04
8. naloga	264	18	11,30
9. naloga	146	18	11,35

Vir: Državni izpitni center, 2010.

Iz preglednice 10 je razvidno, da je najmanj kandidatov izbralo 9. nalogo, ki je bila vezana na umetnost 20. stoletja, manjše število pa jih je izbralo tudi 3. nalogo, ki se je nanašala na umetnost zgodnje karolinške in otonske umetnosti (gre za ožje izbrano temo iz srednjeveške umetnosti, ki je bila v preteklih letih redko tema pisnega izpita); ta ugotovitev je povsem primerljiva s prejšnjimi leti, saj se kandidati očitno manj pripravljajo na poglavja iz moderne umetnosti, čeprav je ta snov predpisana z učnim načrtom in je tudi natančno opredeljena v predmetnem izpitnem katalogu. Kandidati so reševali naloge precej primerljivo, saj je povprečno število točk zelo podobno; najboljše so reševali 5. in 2.

nalogo, ki sta se nanašali na renesančno kiparstvo in grško umetnost, – razlog vidimo v tem, da sta bili tako antika kot renesansa v starejšem učnem načrtu poudarjeni umetnostni obdobji in sta bili tako pri pisnem kot ustnem izpitu pogosti temi preverjanja znanja. Zakaj se kandidati manj odločajo za umetnost 20. stoletja, si postavljamo vprašanje že nekaj let. Ali se kandidati namenoma niso pripravili na poglavja iz umetnosti 20. stoletja, oz. so več časa namenili pripravam ostalim umetnostnim obdobjem, ali so učitelji premalo časa namenili obravnavi te teme, glede na to, da so to zadnje vsebine in dostikrat primanjkuje časa za izpeljavo vseh predvidenih ur.

3.2 Mnenje ocenjevalcev

Ocenjevanje pisnega izpita je bilo letos enako kot lansko leto, ko je bilo uvedeno nekoliko spremenjeno ocenjevanje, saj so bili novi vsi ocenjevalni obrazci (zaradi spremenjenega načina odčitavanja rezultatov na Državnem izpitnem centru), poleg tega pa je bilo število možnih točk pri umetnostni zgodovini potrjeno (126 možnih točk, prej 42). Že pri moderaciji je bilo videti, da natančnejša razporeditev točk veliko bolj ustreza samemu tipu vprašanj pri umetnostni zgodovini, saj so naloge pogosto vezane na navedbo več značilnosti (vsebinskih, slogovnih) ali odgovor obsega več elementov (npr. poimenovanje obdobja, časovna določitev; ime avtorja in naslov dela ipd.) in omogoča natančnejše ocenjevanje. Ob koncu ocenjevanja je večina ocenjevalcev menila, da ni imela težav pri ocenjevanju, strinjali pa so se tudi glede tega, da je tovrstno točkovanje bolj pravično do kandidatov, saj se lahko točkujejo tudi posamezni odgovori v nalogi.

4 Ugovori kandidatov na oceno

Število ugovorov na oceno iz umetnostne zgodovine je bilo zelo majhno – ugovor je vložilo le 7 kandidatov, pri dveh je prišlo do spremembe manjšega števila točk.

5 Komentar

DPK SM za splošno maturo za umetnostno zgodovino ugotavlja, da je splošna matura v letu 2010 primerljiva s preteklimi leti – tako glede števila kandidatov kot glede njihovega uspeha, opaziti pa je tudi, da je povprečno število odstotnih točk v zadnjih letih za malenkost višje (npr. leta 2006 – 71,73, l. 2007 – 73,50, l. 2008 – 74,27, l. 2009 – 75,50, l. 2010 – 75,30). Zanimivo je opažanje, da je skoraj 30 kandidatov več iz strokovnih gimnazij (v primerjavi s preteklimi leti), manj pa je drugih kandidatov (maturitetni tečaj in poklicna matura).

Positiven prispevek je zagotovo sistem točkovanja izpitne pole, saj ima vsak sklop sedaj že drugo leto 18 in ne več 6 točk. Povečanje števila točk omogoča preglednejšo taksonomsko opredelitev vprašanj v nalogah in večjo objektivnost ocenjevanja pisnega dela izpita (odstotni delež pisnega dela splošne mature ostaja nespremenjen).

Po odzivih učečih profesorjev lahko rečemo, da je bila profesorjem in maturantom pri pripravi na splošno maturo v pomoč Slikovna zbirka, ki jo je pripravila DPK za umetnostno zgodovino in izdal Državni izpitni center v juliju 2008; obsežno slikovno gradivo predstavlja vse temeljne spomenike likovne umetnosti, ki jih predpisuje veljavni predmetni izpitni katalog; slikovno gradivo je skrbno urejeno v vsebinske enote, tako da v celoti odgovarja zasnovi učnega načrta in predmetnega izpitnega kataloga za umetnostno zgodovino, slike pa so opremljene z vsemi ključnimi podatki; vsaka enota ima na začetku uvodno predstavitev likovne umetnosti izbranega zgodovinskega obdobja.

6 Sklepne ugotovitve

Rezultati spomladanskega izpitnega roka (povprečno število odstotnih točk je 75,30) so povsem primerljivi z lanskim letom (povprečno število odstotnih točk je 75,50). Upamo, da je k takemu uspehu v zadnjih dveh letih prispevala tudi sprememba točkovanja pisnega dela izpita, saj je večja razčlenitev

točk omogočila preglednejšo taksonomsko opredelitev vprašanj in večjo objektivnost ocenjevanja. Prag za pozitivno oceno smo na podlagi rezultatov in dosedanjih izkušenj obdržali na 50 %. Tako kot vsa leta doslej je tudi letos opazna razlika med notranjim in zunanjim delom ocene, poleg tega pa je tako kot v preteklih letih povprečna ocena v spomladanskem roku (75,30) precej višja kot v jesenskem; vzrok je zagotovo drugačna struktura kandidatov, saj se na jesenski rok prijavljajo kandidati s precej nižjim učnim uspehom in posledično verjetno tudi precej slabšim znanjem. Na oceno splošne mature iz umetnostne zgodovine je v spomladanskem roku vložilo ugovor le 7 kandidatov, kar pa kaže tudi na dobro izvedeno moderacijo in na usklajeno ocenjevanje zunanjih ocenjevalcev.

Izpitna pola spomladanskega je bila taksonomsko uravnotežena, taksonomske stopnje pa primerno zastopane in usklajene s predmetnim izpitnim katalogom ter dosedanjo prakso. Izpitni poli je bila tako kot lani dodana obširna barvna priloga (4 strani formata A4), kar kandidatom omogoča lažjo primerjavo, analiziranje in vrednotenje likovnih del.

DPK SM za umetnostno zgodovino meni, da je splošna matura iz umetnostne zgodovine v letu 2010 v celoti uspela, saj ni bilo nobenih zapletov glede priprave izpitnega gradiva, izvedbe samega izpita in ocenjevanja maturitetnih nalog.